

TER BESLISSING

Datum

25 september 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/197010

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Grote Wateren en Bestuur

Beslistermijn

02-10-2024

Bijlage(n)

3

Aan

Minister

nota

Rapport ABDTOPconsult Bekostiging opgaven
Waddengebied

Aanleiding

Op verzoek van het Bestuurlijk Overleg Wadden (hierna BO) is ABDTOPConsult gevraagd om te onderzoeken op welke wijze de opgaven voortkomend uit de Agenda voor het Waddengebied 2050 gedekt en bekostigd kunnen worden. Namens het BO heeft IenW als gedelegeerd opdrachtgever de opdracht verstrekt aan ABDTOPConsult.

Het onderzoek is afgerond en ABDTOPConsult heeft het definitieve onderzoeksrapport: "*Ongedeeld gebied, verdeelde verantwoordelijkheid, opgedeelde bekostiging, Bekostiging opgaven Waddengebied*" opgeleverd.

In de Verzamelbrief Wadden van het voorjaar 2024 heeft uw voorganger toegezegd om het rapport te delen met de Tweede Kamer.

Met deze nota wordt u geïnformeerd over de belangrijkste conclusies en aanbevelingen.

Geadviseerd besluit

1. Instemmen met het verzenden van het rapport van ABDTOPConsult aan de Tweede Kamer, met begeleidende brief (bijlage 02 en 03)

Kernpunten

- Met het verzenden van dit rapport en de brief geeft u invulling aan de eerdere toezegging aan de Tweede Kamer.
- 2. In de Staf van 11 september heeft u aangegeven dat u graag met de Kamer het gesprek aangaat over prioriteiten voor het Waddengebied. Graag plannen we met u een vervolgesprek over de opvolging van het rapport.

Krachtenveld

De regionale overheden en het Omgevingsberaad Waddengebied vinden het van het van groot belang om het advies van ABDTOPConsult te onderschrijven en de uitwerking voortvarend ter hand te nemen door het aanstellen van een gezaghebbend persoon. Het rapport stelt dat een groot gebiedsfonds (nog) een stap te ver is binnen de huidige Waddengovernance. Met name vanuit de provincies is er behoefte aan een integraal fonds, zoals het huidige Waddenfonds.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Aanbiedingsbrief TK rapport	Brief aan de Tweede Kamer waarin rapport wordt aangeboden
03	ABDTOPConsult Rapport Bekostiging opgaven waddengebied definitief	Rapportage en aanbevelingen naar van onderzoek door ABDTOPconsult

Datum

25 september 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/197010

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Grote Wateren en Bestuur

Aan

Minister Madlener

Bijlage(n)

3

Toelichting

De belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit het ABDTOPConsult rapport zijn:

De bekostigingsvraag kan niet los worden gezien van de inhoud, governance en vertrouwen. Pas als dit voldoende is doordacht en in balans is gebracht, kan het bekostigingsvraagstuk goed worden geregeld.

Besluiten

Benut de huidige governance om de meest urgente en grootste opgaven in het Waddengebied te bepalen. Neem samen een strategisch besluit over welke onderwerpen de "top 5 prioriteiten" vormen.

Binden

De huidige governance is te vrijblijvend en leunt sterk op het uitgangspunt van een verdeelde verantwoordelijkheid. Een sterkere binding is nodig: wie iets kan bijdragen, doet mee én zorgt dat er geleverd wordt.

Bundelen

Afzonderlijke financiële bronnen zijn nog te sectoraal/verticaal georganiseerd, terwijl juist een kanteling naar een meer gebiedsgerichte/horizontale benadering nodig is.

Waddenfaciliteit

Het is in een gebiedsgerichte benadering behulpzaam om een beperkte financiële faciliteit ("Waddenfaciliteit") te hebben om maatschappelijke sleutelprojecten mogelijk te maken, die niet uit andere bronnen kunnen worden gefinancierd.

De stap naar één groot gebiedsgericht fonds, waarin alle middelen voor het Waddengebied worden samengenomen en bestemd, is een te grote stap in de huidige constellatie. Daarbij past dit niet bij de verantwoordelijkheden van het Rijk om steeds een nationale afweging te maken.

Nationale verankering

De opgaven in het Waddengebied zijn van regionale aard, maar van nationaal belang. In aanvulling op de versterkte governance met meer (financieel) commitment kan het helpen om er een NOVEX-gebied of een nationaal programma van te maken.

Bekostigingsopgave

Er is een ruwe inschatting gemaakt van de kosten. Deze inventarisatie, die door een reeks van betrokken partijen is gemaakt, ligt in de orde van grootte van € 10 miljard voor de periode tot 2040. Dit bedrag is niet gevalideerd door ABDTOPConsult.

Kennis

Een specifiek punt is dat de bijdrage vanuit het Waddenfonds aan de Waddenacademie als kennisregisseur afloopt per 2027. Een mogelijkheid is om een deel van de resterende middelen in het Waddenfonds hiervoor te bestemmen.

Uitvoeringskracht

De laatste les is dat er uitvoeringskracht nodig is om een gebiedsgerichte benadering echt verder te brengen.

Datum

25 september 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/197010

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Grote Wateren en Bestuur

Aan

Minister Madlener

Bijlage(n)

3